

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-72(3)/14/JN

Warszawa, 13 października 2014 r.

DECYZJA DIH-1/ 70 /2014

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.), art. 1 ust. 3 i art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.) oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 669), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Edwarda Balcerczyka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Masarnia – Edward Balcerczyk w Myszyńcu od decyzji Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie nr PO.154.JH.127.2014.AB z dnia 21 sierpnia 2014 r. (nr akt: DO.8361.151.2014), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 1.700 zł (słownie: jeden tysiąc siedemset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu dwudziestu ośmiu partii wędlin oferowanych do sprzedaży bez opakowań (luzem), nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na niewłaściwe oznakowanie, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 25 czerwca – 1 lipca 2014 r. przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie – zwanego dalej również „*Mazowieckim WIIH*” – w sklepie spożywczym w Baranowie przy ul. Niepodległości 16, należącym do przedsiębiorcy Edwarda Balcerczyka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Masarnia – Edward Balcerczyk w Myszyńcu, zwanego dalej również „*stroną*” – zakwestionowano sposób oznakowania dwudziestu ośmiu partii wędlin oferowanych do sprzedaży bez opakowań (luzem) o łącznej wartości 797,47 zł, wyprodukowanych i dostarczonych przez Masarnia – Edward Balcerczyk, ul. Most Kopański 27A, 07-430 Myszyńiec, tj.:

- kiełbasa mielonka w ilości 1,3 kg, w cenie 13,90 zł/kg, o wartości 18,07 zł
- kiełbasa targowa w ilości 3,375 kg, w cenie 7,90 zł/kg, o wartości 26,66 zł
- kiełbasa spichrzowa w ilości 1,715 kg, w cenie 19,50 zł/kg, o wartości 33,44 zł

- kaszanka w ilości 0,790 kg, w cenie 7 zł/kg, o wartości 5,53 zł
- kiełbasa biesiadna w ilości 0,955 kg, w cenie 9,80 zł/kg, o wartości 9,36 zł
- kiełbasa domowa w ilości 1,585 kg, w cenie 12,80 zł/kg, o wartości 20,29 zł
- kiełbasa pieprzowa w ilości 1,3 kg, w cenie 13,80 zł/kg, o wartości 17,94 zł
- kiełbasa podwawelska w ilości 2,41 kg, w cenie 17 zł/kg, o wartości 40,97 zł
- kiełbasa wiejska w ilości 2,395 kg, w cenie 16,30 zł/kg, o wartości 39,04 zł
- kiełbasa krucha w ilości 2,405 kg, w cenie 16,50 zł/kg, o wartości 39,68 zł
- kiełbasa piwna w ilości 1,510 kg, w cenie 14,20 zł/kg, o wartości 21,44 zł
- kiełbasa boczkowa w ilości 1,2 kg, w cenie 13,20 zł/kg, o wartości 15,84 zł
- kiełbasa parówkowa w ilości 0,705 kg, w cenie 10,90 zł/kg, o wartości 7,68 zł
- kiełbasa pieprzowa w ilości 1,645 kg, w cenie 14,80 zł/kg, o wartości 24,35 zł
- kiełbasa biała w ilości 1,7 kg, w cenie 12,40 zł/kg, o wartości 21,08 zł
- kiełbasa grillowa w ilości 4,460 kg, w cenie 10,90 zł/kg, o wartości 48,61 zł
- kiełbasa czosnkowa w ilości 0,945 kg, w cenie 13,50 zł/kg, o wartości 12,76 zł
- połówka sopocka w ilości 1,280 kg, w cenie 16,90 zł/kg, o wartości 21,63 zł
- szynka chłopska w ilości 4,015 kg, w cenie 14,90 zł/kg, o wartości 59,82 zł
- ogonówka w ilości 2,2 kg, w cenie 18,80 zł/kg, o wartości 41,36 zł
- kiełbasa krotoszyńska w ilości 0,875 kg, w cenie 18,70 zł/kg, o wartości 16,36 zł
- rolada boczkowa w ilości 2,075 kg, w cenie 18,80 zł/kg, o wartości 39,01 zł
- boczek z wędzarni w ilości 0,250 kg, w cenie 22 zł/kg, o wartości 5,50 zł
- baleron w ilości 0,455 kg, w cenie 17,50 zł/kg, o wartości 7,96 zł
- rolada schabowa w ilości 1,305 kg, w cenie 19,80 zł/kg, o wartości 25,84 zł
- boczek parzony w ilości 4,745 kg, w cenie 17,50 zł/kg, o wartości 83,04 zł
- baleron wędzony w ilości 1,22 kg, w cenie 22,90 zł/kg, o wartości 27,94 zł
- szynka z wędzarni w ilości 2,820 kg, w cenie 23,50 zł/kg, o wartości 66,27 zł

z uwagi na brak w miejscu ich sprzedaży, na wywieszkach dotyczących tych wędlin lub w inny sposób w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentom, wykazu składników, co stanowiło naruszenie § 17 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (t.j. Dz.U. z 2014 poz. 774), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania środków spożywczych*”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 1 lipca 2014 r. (nr akt: DO.8361.151.2014) a szczegółowe dane dotyczące zakwestionowanych wędlin - w załączniku nr 3 do tego protokołu oraz na wydrukach zdjęć przedstawiających sposób ich oznakowania w miejscu sprzedaży. Dodatkowo do protokołu dołączono oświadczenie przedsiębiorcy z dnia 1 lipca 2014 r. (załącznik nr 4), w którym informuje on, że przy każdej dostawie, do dowodu przekazania towaru dołącza etykiety zawierające wykaz składników wyrobów wędliniarskich (przykładowe etykiety załączono do protokołu), które umieszczane są w ladach chłodniczych, gdzie wyroby te są ekspozowane. Brak etykiet w ladach chłodniczych w trakcie kontroli spowodowany był przeoczeniem ze strony sprzedawcy;

etykiety te zdejmowane są na noc aby nie zawilgotniały i były przydatne do wystawienia następnego dnia.

W związku z powyższym, pismem z dnia 25 lipca 2014 r., Mazowiecki WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 669), zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu dwudziestu ośmiu ww. partii wędlin nieodpowiadających jakości handlowej, z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie. Jednocześnie strona została zobowiązana do przekazania informacji o wielkości obrotów uzyskanych w roku ubiegłym, a także poinformowana o prawie do zapoznania się z aktami sprawy jak i wypowiedzenia się w przedmiotowej sprawie oraz złożenia wniosków dowodowych. Strona skorzystała z przysługującego jej prawa i w piśmie z dnia 7 sierpnia 2014 r. poinformowała, że etykiety dotyczące terminu przydatności do spożycia zakwestionowanych wędlin znajdowały się w dniu kontroli w sklepie lecz wsunęły się pod tackę z wędlinami a osoba pracująca na stanowisku sprzedawcy po raz pierwszy spotkała się z kontrolą i była zdenerwowana, ponieważ wszystkie kontrole zapowiadają się wcześniej. Tym samym pismem strona przekazała żądane informacje dotyczące wielkości obrotu za rok 2013 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr PO.154.JH.127.2014.AB z dnia 21 sierpnia 2014 r. (nr akt: DO.8361.151.2014) Mazowiecki WIIH, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, wymierzył ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 1.700 zł (słownie: jeden tysiąc siedemset złotych) za wprowadzenie do obrotu dwudziestu ośmiu ww. partii wędlin nieodpowiadających jakości handlowej, z uwagi na niewłaściwe oznakowanie.

Pismem z dnia 5 września 2014 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwanego dalej również „*Prezesem UOKiK*” – odwołanie od ww. decyzji wnosząc o łagodniejszy wymiar kary odpowiadający wartości zakwestionowanych wędlin. Strona wyjaśniła, że stwierdzone w trakcie kontroli braki w oznakowaniu wędlin spowodowane były nierozwagą pracownika, który z pośpiechu nie zauważył braku etykiet, które dostarczane są z każdą partią wędlin i mięsa w dniu dostawy i które są dostępne dla konsumenta. Strona wskazała, że zdarzenie to miało charakter incydentalny i że dokłada wszelkich starań by więcej się nie powtórzyło. Ponadto zwróciła uwagę, że nigdy wcześniej nie naruszyła przepisów i nie zdarzyło jej się wprowadzić produktu bez oznakowania co potwierdza Mazowiecki WIIH. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami przeprowadziła rozeznanie na rynku i podniosła, że takie sytuacje mają miejsce w większych sklepach gdzie ilość sprzedawanych produktów jest dużo większa i do takich placówek nikt nie ma zastrzeżeń.

Pismem z dnia 15 września 2014 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował ww. przedsiębiorcę, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami

sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Dnia 25 września 2014 r., strona skontaktowała się telefonicznie z Urzędem, uzupełniając odwołanie o dodatkowe zarzuty mogące mieć istotne znaczenie w niniejszej sprawie, takie jak: przeprowadzenie kontroli bez uprzedniego zawiadomienia, podwójne ukaranie za ten sam czyn poprzez to, że otrzymała mandat karny w trakcie kontroli, zmianę w trakcie kontroli inspektorów. Z przeprowadzonej rozmowy telefonicznej sporządzono notatkę służbową.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 01.02.2002 r. s. 1 z późn. zm.) – zwane dalej „*rozporządzeniem 178/2002*”- stanowi w art. 17 ust. 1, że podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Jakość handlowa, w myśl art. 3 pkt 5 ww. ustawy, to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

W myśl art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu są oznakowane.

Wymagania dotyczące sposobu oznakowania środków spożywczych oferowanych bez opakowań (luzem) zostały określone w rozporządzeniu w sprawie znakowania środków spożywczych. Przepis § 17 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia stanowi, że w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, oprócz nazwy środka spożywczego podaje się wykaz składników. Zgodnie z § 17 ust. 2 ww. rozporządzenia, informacje te podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Pojęcie „wprowadzania do obrotu” w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej oraz art. 3 pkt 8 rozporządzenia 178/2002 oznacza posiadanie żywności lub pasz w

celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 3, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Na mocy art. 40a ust. 4 tej ustawy, kary pieniężne wymierza, w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia, na mocy art. 40a ust. 5 ww. ustawy stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do strony, przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego WIIH, stwierdzono, że wprowadzone do obrotu dwadzieścia osiem partii wędlin, oferowane do sprzedaży bez opakowań nie spełniało wymagań określonych w § 17 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, z uwagi na brak w miejscu ich sprzedaży (na wywieszkach dotyczących tych wędlin lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom) wykazu składników.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Mazowiecki WIIH wymierzył w drodze decyzji karę pieniężną przedsiębiorcy Edwardowi Balcerczykowi prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Masarnia – Edward Balcerczyk w Myszyńcu, to jest przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu artykuły rolno-spożywcze o niewłaściwej jakości handlowej.

W opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalenia kontroli odnoszące się do braku wymaganych oznaczeń dwudziestu ośmiu ww. partii wędlin oferowanych bez opakowań wskazywały na popełnienie czynu opisanego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, a więc były podstawą do wymierzenia kary określonej w tym przepisie.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona nie kwestionowała ustaleń kontroli, wniosła natomiast o łagodniejszy wymiar kary odpowiadający wartości zakwestionowanych wędlin. Strona wyjaśniła, że stwierdzone w trakcie kontroli braki w oznakowaniu wędlin spowodowane były nierozważą pracownika, który z pośpiechu nie zauważył braku etykiet, które dostarczane są z każdą partią wędlin i mięsa w dniu dostawy i które są dostępne dla konsumenta. Strona wskazała, że zdarzenie to miało charakter incydentalny i że dokłada wszelkich starań by więcej się nie powtórzyło. Ponadto zwróciła uwagę, że nigdy wcześniej nie naruszyła przepisów i nie zdarzyło jej się wprowadzić produktu bez oznakowania co

potwierdza Mazowiecki WIIH. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami przeprowadziła rozeznanie na rynku i podniosła, że takie sytuacje mają miejsce w większych sklepach gdzie ilość sprzedawanych produktów jest dużo większa i do takich placówek nikt nie ma zastrzeżeń. Korzystając z prawa do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, na podstawie art. 10 Kpa, strona zgłosiła zastrzeżenia co do braku zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli i podkreśliła, że nie była obecna podczas kontroli. Wskazała również na okoliczność zmiany w trakcie kontroli inspektorów. Ponadto strona podniosła, że w trakcie kontroli otrzymała już mandat karny w wysokości 100 zł w związku z czym, jej zdaniem, nie może być karana dwa razy za ten sam czyn. Powtórzyła, że w innych sklepach oraz na targowiskach, bazarach dostrzega takie same nieprawidłowości jakie stwierdzono u niej w trakcie kontroli i wyraziła pogląd, że nikt nie kontroluje tych placówek i nie nakłada na nie kar.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje, że w zakresie niedopełnienia obowiązków dotyczących znakowania, wynikających z ustawy o jakości handlowej, za odpowiedzialną należy uznać wyłącznie stronę, która jako profesjonalista w branży powinna znać i stosować przepisy związane z wykonywaną przez nią działalnością. Nawet jeśli stwierdzone nieprawidłowości były wynikiem zaniedbania ze strony pracowników strony, nie powoduje to wyłączenia odpowiedzialności w tym zakresie. W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002, każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym: producent, przetwarzający czy dystrybutor, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia w przedsiębiorstwie, będącym pod jego kontrolą, zgodności żywności z wymogami prawa żywnościowego i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Organ odwoławczy stwierdza, że zgodnie z podpisanym przez kontrolowanego Protokołem kontroli z dnia 1 lipca 2014 r., objęte kontrolą wędliny bez opakowań, na wywieszkach dotyczących tych wędlin oprócz nazwy i ceny za kilogram jak i w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentom oprócz nazwy producenta, nie zawierały obowiązkowego wykazu składników. Faktycznie etykiety wędlin zawierające wykaz składników - które można by było uznać za wywieszkę spełniającą wymagania § 17 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, o ile byłyby one umieszczone w widocznym i bezpośrednio dostępnym dla konsumentów miejscu, a obowiązkowe informacje byłyby dla nich czytelne - były w posiadaniu przedsiębiorcy, ale nie zostały uwidocznione dla konsumentów, wobec tego nie były dla nich dostępne, tym bardziej w sposób bezpośredni. Wskazać należy, że kwestię bezpośredniej dostępności poruszył Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 17 listopada 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 1652/10. Sąd wskazał, że konsumenci muszą mieć bezpośrednią możliwość zapoznania się z informacjami przysługującymi im z mocy prawa, bez konieczności podejmowania dodatkowych starań o uzyskanie ich od sprzedawcy. Konieczność podjęcia dodatkowych działań mających na celu uzyskanie informacji np. od sprzedawcy powoduje w rzeczywistości utrudnienie w zakupie, co może skutkować utratą zainteresowania konsumenta wykazem składników czy informacjami o producencie, a w konsekwencji zakupem produktu niezgodnego z jego oczekiwaniami.

Kwestia dotychczasowej działalności przedsiębiorcy, na którą powołuje się strona w odwołaniu, jest jedną z przesłanek, które należy uwzględnić ustalając wysokość kary, co organ pierwszej instancji uczynił. Świadczy o tym akapit w uzasadnieniu przedmiotowej decyzji na str. 5 pt. „Dotychczasowa działalność i wielkość obrotów przedsiębiorcy”.

Bez znaczenia jest również argument strony jakoby w innych sklepach oraz na targowiskach, bazarach występowały te same nieprawidłowości oraz pogląd, że nikt nie kontroluje tych placówek i nie nakłada na nie kar. Nieprzestrzeganie przepisów prawa żywnościowego przez inne podmioty działające na rynku spożywczym, wbrew przekonaniu strony, nie stanowi usprawiedliwienia jej zaniedbań i nie zwalnia jej z obowiązku przestrzegania tych przepisów. Prezes UOKiK nie zgadza się również opinią strony, iż większe sklepy nie są kontrolowane i karane. Na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów publikowane są ważniejsze informacje i raporty z wyników przeprowadzonych kontroli a także decyzje Prezesa UOKiK wydawane w procedurze odwoławczej, na podstawie których można stwierdzić, że również duże sklepy są kontrolowane i podlegają karom, często wielokrotnie wyższym niż w przedmiotowej sprawie. Prezes UOKiK podkreśla przy tym, że wielkość przedsiębiorcy i jego obrotów jest tylko jedną z pięciu przesłanek, które uwzględnia się przy ustalaniu wysokości kary.

Choć strona nie podnosi tego w odwołaniu a wskazuje na to w toku postępowania odwoławczego, Prezes UOKiK wskazuje, że zgodnie z art. 79 ust. 2 pkt ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej” - organy kontroli nie zawiadamiają o zamiarze wszczęcia kontroli, w przypadku gdy kontrola ma zostać przeprowadzona na podstawie bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego albo na podstawie ratyfikowanej umowy międzynarodowej. Uzasadnienie przyczyny braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, zgodnie z art. 79 ust. 7 ww. ustawy, umieszcza się w książce kontroli i protokole kontroli. Podstawą wszczęcia kontroli u przedsiębiorcy były właśnie bezpośrednio stosowane przepisy powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego co wskazano w Protokole kontroli. W protokole tym odnotowano jednocześnie, iż kontrolowany przedsiębiorca nie posiadał książki kontroli w związku z czym niemożliwe było dokonanie wpisów wymaganych przepisami ww. ustawy oraz że pouczono go o obowiązku posiadania tej książki. Ponadto, jak wynika z upoważnienia kontroli nr DO-201/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. i nr DO-205/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. kontrole przeprowadzano na podstawie art. 3 ust. 1-3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. U. L 191 z 28.05.2004, str. 1, z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem kontrole w zakresie przestrzegania prawa żywnościowego są niezapowiedziane. Mając na uwadze powyższe, organ przeprowadzający kontrolę nie informując przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli postąpił zgodnie z obowiązującym prawem.

Odnosząc się do wniesionego przez przedsiębiorcę w toku postępowania odwoławczego zastrzeżenia, iż nie uczestniczył w kontroli, Prezes UOKiK wyjaśnia, że w takich przypadkach, zgodnie z art. 79a ust. 9 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, czynności kontrolne mogą być wszczęte po okazaniu legitymacji służbowej pracownikowi kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 121), lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę. Zgodnie z art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, osobę czynną w lokalu przedsiębiorstwa przeznaczonym do obsługi publiczności poczytuje się w razie wątpliwości za umocowaną do dokonywania czynności prawnych, które zazwyczaj bywają dokonywane z osobami korzystającymi z usług tego przedsiębiorstwa. W przedmiotowej sprawie, w związku z nieobecnością przedsiębiorcy, czynności kontrolne zostały wszczęte po okazaniu legitymacji służbowej sprzedawcy w sklepie należącym do kontrolowanego przedsiębiorcy a więc pracownikowi kontrolowanego. Wobec powyższego również nie doszło do naruszenia prawa przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego WIIH.

Fakt zmiany inspektorów w trakcie kontroli również nie stanowi naruszenia prawa. Zmianę osób upoważnionych do wykonania kontroli dopuszcza ustawa o swobodzie działalności gospodarczej w art. 79a ust. 5. Wymaga to każdorazowo wydania odrębnego upoważnienia co organ pierwszej instancji uczynił czego potwierdzeniem jest załączone do akt kontroli upoważnienie nr DO-205/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r.

Dodać przy tym należy, że o prowadzonej kontroli, prawach i obowiązkach kontrolowanego jak i o zmianie dotyczącej inspektorów kontrolujących, przedsiębiorca został poinformowany. Jak wynika z Protokołu kontroli, do przedsiębiorcy wysłano upoważnienie dla inspektorów do przeprowadzenia kontroli nr DO-201/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. i nr DO-205/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. wraz załącznikiem do ww. upoważnień pt. „Pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy” i zawiadomieniem o przedłużeniu terminu zakończenia kontroli z dnia 27 czerwca 2014 r. Ponadto sam przedsiębiorca zrezygnował z osobistego uczestnictwa w trakcie czynności kontrolnych prowadzonych przez Inspekcję Handlową, upoważniając pismem z dnia 1 lipca 2014 r. osobę do jego reprezentowania. Wobec powyższego, zgłaszanie przez stronę uwag dotyczących jej nieobecności w czasie kontroli jak i zmiany inspektorów w trakcie kontroli dopiero na etapie postępowania odwoławczego jest niezrozumiałe. Przedsiębiorca podpisał Protokół kontroli nie wnosząc uwag do ustalonego stanu faktycznego jak i sposobu prowadzenia kontroli.

W kwestii ukarania strony mandatem karnym w wysokości 100 zł Prezes UOKiK podkreśla, że przedmiotowy mandat nałożono w związku z popełnieniem wykroczenia określonego w art. 100 ust. 1 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, tj. w związku z wprowadzeniem do obrotu towarów po upływie daty minimalnej trwałości (przeterminowanych). Wobec powyższego, nałożony na stronę mandat był wynikiem stwierdzonych nieprawidłowości innych niż niewłaściwa jakość handlowa produktów, ponadto dotyczył produktów innych niż przedmiotowe wędliny, tj. przetworów zbożowych i

koncentratów spożywczych i tym samym nie może być przedmiotem niniejszego postępowania odwoławczego.

Odnosząc się do wniosku strony o łagodniejszy wymiar kary, Prezes UOKiK dokonał ponownej weryfikacji wszystkich wpływających na wysokość kary przesłanek, wskazanych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej.

Przy ocenie stopnia szkodliwości czynu polegającego na wprowadzeniu do obrotu dwudziestu ośmiu ww. partii wędlin o niewłaściwej jakości handlowej, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że brak w miejscu sprzedaży, tj. na wywieszkach dotyczących tych wędlin lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom, wykazu składników naruszył w sposób istotny interesy i prawa konsumentów, gdyż uniemożliwił im dokonanie właściwego wyboru, zgodnego z ich oczekiwaniami. Zdaniem Prezesa UOKiK, zwłaszcza w przypadku wyrobów oferowanych luzem – w przeciwieństwie do żywności w opakowaniach – oznakowanie w miejscu sprzedaży stanowi praktycznie jedyne źródło informacji dla nabywcy o rodzaju i właściwościach środka spożywczego. Prezes UOKiK wskazuje ponadto, że brak informacji o wykazie składników narusza interesy konsumentów zarówno w sferze ekonomicznej, jak i zdrowotnej, z uwagi m.in. na możliwy zróżnicowany poziom zawartości mięsa oraz obecność substancji mogących wywoływać alergie (np. białka sojowego).

Oceniając stopień zawinięcia, organ pierwszej instancji prawidłowo wziął pod uwagę, że stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości powstały u przedsiębiorcy, który przy wprowadzaniu towarów do obrotu powinien dochować należytej staranności, aby towary były prawidłowo oznakowane.

W kwestii zakresu naruszenia organ pierwszej instancji słusznie zauważył, że został naruszony przepis § 17 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, istotny z punktu widzenia ochrony konsumentów. Przepis ten został ustanowiony w celu zapewnienia konsumentom podstawowych informacji o nabywanych wędlinach bez konieczności podejmowania dodatkowych starań zmierzających do ich uzyskania.

Oceniając, na podstawie zgromadzonej dokumentacji, dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych, organ pierwszej instancji uwzględnił, że kontrolowany przedsiębiorca nie był wcześniej karany przez Mazowieckiego WIIH z powodu podobnych nieprawidłowości.

Wielkość obrotów w poprzednim roku obrotowym, została ustalona na podstawie oświadczenia przedsiębiorcy z dnia 7 sierpnia 2014 r. i uwzględniona przez organ pierwszej instancji przy ustalaniu wysokości kary.

Podsumowując powyższe, Prezes UOKiK stwierdził, że sposób ustalania wysokości kary pieniężnej był zgodny z kryteriami zawartymi w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej i znajdował uzasadnienie w zebranych materiale dowodowym.

W przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wynosi 500 zł, natomiast najwyższy – 3.987,35 zł, wyrażony jako pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która

mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych dwudziestu ośmiu ww. partii wędlin o łącznej wartości 797,47 zł (tj. 5 x 797,47 zł). W omawianym przypadku, stronie wymierzono karę w wysokości 1.700 zł, czyli zbliżonej do dwukrotnej wartości zakwestionowanych partii artykułów rolno-spożywczych.

W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona kara jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były tylko artykuły rolno-spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Jednocześnie wymierzona kara, zgodnie z art. 17 ust 2 rozporządzenia 178/2002, spełnia funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności w zakresie zapewnienia prawidłowego oznakowania ww. artykułów rolno-spożywczych

Wobec powyższego, nie zasługuje na uwzględnienie wniosek strony dotyczący obniżenia wysokości kary pieniężnej na gruncie przepisów o jakości handlowej.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. 2012 r. Nr 270 z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę można wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nieuiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.).

Z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
WICEPREZES

Dorota Karczewska

1. Edward Balcerczyk
prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą
Masarnia - Edward Balcerczyk
ul. Most Kopański 27A
07-430 Myszyniec
2. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Warszawie
3. a/a